

HISTÒRIA DE L'ART

2N BATXILLERAT

INTRODUCCIÓ

La Història de l'Art té com a objecte comprendre l'esforç creador del ser humà en el temps. És una forma de coneixement de com, en un temps i espai determinats, les obres d'art han sigut produïdes i conservades o destruïdes com a manifestació d'una cultura. Com a disciplina històrica, explica les relacions entre certes formes i obres que anomenem art i la realitat sociocultural de cada moment. És precisament eixa relació entre l'activitat artística i el conjunt de la societat la que convertix l'art en cultura artística, en patrimoni comú i compartit.

La Història de l'Art ha de respondre a la necessitat de situar històricament els objectes artístics, de sotmetre'ls a la crítica cultural i de comprendre i explicar el seu sentit. A més, en la interpretació contemporània de l'obra d'art es posa també l'èmfasi en la recepció i en els valors que per a l'observador té en tant que representació, ja que li permet mirar amb altres ulls objectes i figures conegudes i, per tant, reconegudes, en la representació.

L'estudi dels processos creatius i experiències artístiques, la seua dimensió social i temporal, contribueixen a enriquir i consolidar la formació intel·lectual. Al proporcionar un coneixement i un punt de vista crític del patrimoni artístic, memòria del passat i del present, la Història de l'Art prepara per al seu gaudi i preservació, desenrotlla la sensibilitat per l'entorn cultural i es convertix d'esta manera en un poderós vehicle d'enteniment del món actual.

Esta matèria ha d'aportar a l'estudiant els coneixements necessaris per a l'anàlisi, la interpretació i la valoració de l'art a través del llenguatge de les formes i del pensament visual. L'obra d'art, juntament amb altres fonts de coneixement històric, constitueix un valuós testimoni per a conèixer la mentalitat, cultura i evolució de les diferents societats. És, per tant, imprescindible estudiar-la en el seu context històric, social i cultural, incidint al mateix temps en el fet que les obres artístiques poden perdurar a través del temps amb usos i funcions socials diferents en cada època. Este coneixement de l'art és especialment rellevant en la societat actual, altament tecnificada, ja que l'àmbit de les arts plàstiques tradicionals s'ha vist eixamplat amb l'aportació d'altres manifestacions generades per mitjà de l'ús de les noves tecnologies i els mitjans de comunicació visual, de manera que l'univers de la imatge forma part de la nostra realitat quotidiana.

Finalment, el coneixement de la Història de l'Art consolida en l'alumnat certs valors i actituds fonamentals, com la capacitat de gaudi davant de la contemplació de l'art, el respecte per la creació artística, encara que no exempt d'esperit crític, i de forma molt especial la valoració del patrimoni artístic i la responsabilitat de la seua conservació, perquè es tracta d'un llegat que ha de transmetre's a les generacions futures.

Per a abordar l'estudi de la matèria s'ha de tindre en compte, almenys, un doble referent: d'una banda, el context històric i cultural en què es produïx l'obra, i d'altra, les seues característiques específiques. La complexitat dels factors que intervenen en la creació de l'obra d'art i l'especificitat de cada un dels llenguatges artístics exigixen utilitzar un mètode d'anàlisi que integre distintes perspectives, entre les quals poden assenyalar-se, almenys, la formal, la sociològica i la iconològica. La perspectiva formal s'orienta a veure, reconèixer i valorar la materialitat de les formes artístiques com un llenguatge específic, a descobrir els seus processos i tècniques de creació, la funció o funcions per a les quals van ser creades, així com les concepcions estètiques que manifesten. La perspectiva sociològica aborda la relació entre els artistes i els clients, els destinataris de l'obra, les formes de mecenatge, la consideració social de l'artista o la demanda i consum d'art. Quant a la perspectiva iconològica, partix de l'anàlisi iconogràfica per a indagar en el significat últim que l'autor de l'obra pretén transmetre. A més, ha de tindre's en compte el significat que adquirixen les obres d'art al llarg del temps que pot ser divers i divergent respecte del propòsit de la seua creació.

La selecció i organització de continguts respon a este plantejament de l'assignatura i estan estretament lligats als criteris d'avaluació. Així, si en l'organització

dels blocs es reconeix una seqüència de processos i períodes històrics, en els criteris s'ha buscat una organització en què s'incidix en els processos de continuïtat i canvi, en els aspectes formals i ideològics, en la iconologia i en la perspectiva sociològica i històrica.

El bloc inicial té un caràcter transversal que condiona la selecció de continguts i la seua organització en una programació didàctica. Este bloc reünix continguts que constituïxen una introducció a la història de l'art com a forma de coneixement científic i prefiguren un marc flexible per a configurar i seqüenciar les activitats. Plantejar-se preguntes i planificar una indagació, obtindre, seleccionar i organitzar la informació, analitzar-la i interpretar-la i elaborar conclusions i comunicar-les constituïxen accions metodològiques de gran valor per al desenrotllament de l'autonomia intel·lectual de l'alumnat. Altres continguts es referixen al desenrotllament d'estratègies que potencien l'aprenentatge cooperatiu, la gestió de projectes individuals i grupals i l'autoregulació del procés d'aprenentatge. També s'han inclòs els continguts referents a la protecció i conservació del patrimoni. Per tant, els continguts d'este bloc són transversals respecte als altres blocs i tenen un caràcter de progrés qualitatiu.

Els blocs del 2 al 7 s'organitzen entorn de períodes històrics, moviments i estils artístics, que guarden relació entre si i una seqüència que s'aproxima a l'orde cronològic. Cal tindre en compte que estos períodes tenen distinta naturalesa i duració i les manifestacions artístiques que engloben manifesten asincronies, perquè la periodització no deixa de ser una construcció de la historiografia.

El coneixement sobre els processos de creació es fonamenta en el desenrotllament de conceptes que ajuden a estructurar el coneixement com el temps històric, les nocions associades a este com a successió, duració i simultaneïtat, la seua periodització i la seua representació cronològica. Els canvis en el temps, manifestats en els fets i processos històrics constituïx l'eix sobre el qual s'articula la seqüència didàctica que ha de permetre a l'alumnat elaborar explicacions progressivament més complexes. Un altre aspecte que es destaca en els diversos blocs és el referit a l'ús d'una varietat de fonts i la seua interpretació crítica per a adquirir una certa perspectiva de la història de l'art. A més de les fonts pròpies de la història, en este cas cal destacar, en primer lloc, les mateixes obres d'art que poden conèixer-se per mitjà de visites a museus o a altres llocs on poder apreciar-les; en segon lloc, les imatges que les reproduïxen a les quals es pot tindre accés a través de bancs d'imatges en la web, museus virtuals, per la seua representació en llibres impresos, diapositives, etc.; finalment, hi ha una varietat de textos que resulten especialment adequats com a manifestos de moviments artístics, articles de crítica artística, catàlegs, biografies i correspondència d'artistes, etc.

Esta matèria es configura també amb la integració d'una sèrie d'elements transversals que ajuden a fusionar la resta d'elements curriculars. Estos elements relatius a l'àmbit de la comunicació, l'ús de les TIC, l'educació cívica i constitucional i l'emprenedoria estan integrats, al seu torn, en el desenrotllament de les competències claus al desenrotllament de les quals contribuïx esta matèria.

En lloc destacat està la contribució de la Història de l'Art a la competència de consciència i expressió culturals, ja que promou el coneixement de diverses manifestacions artístiques i el coneixement de diferents llenguatges artístics. Estes manifestacions constituïxen part de la nostra contemporaneïtat, de la nostra forma de comprendre el món. Així mateix, la Història de l'Art indaga en el procés creatiu i en la seua connexió amb el context social i les mentalitats. A això afig la perspectiva del canvi i la seua explicació. Esta comprensió és essencial per a desenrotllar l'interés, l'estima, el respecte i la valoració crítica de les obres artístiques que es manifesta en la defensa del patrimoni historicoartístic. Finalment, este coneixement afavorix la participació de l'alumnat en les activitats culturals i el seu gaudi.

De manera complementària a l'anterior, també contribuïx a l'adquisició de les competències socials i cíviques a l'aportar una sèrie de coneixements, hàbits de pensament, habilitats i actituds necessaris per a interpretar fenòmens socials com és la producció artística. L'estudi de la història de l'art i la metodologia proposada, doten l'alumnat de mètodes, coneixements, valors i criteris per a l'acció i la participació ciutadana crítica i responsable en diversos àmbits, especialment pel que fa a l'estima i conservació del patrimoni artístic i l'ús social de les obres d'art. La història de l'art, com a manifestació de la diversitat sociocultural, està lligada al desenrotllament de valors com la diversitat, el diàleg intercultural, el respecte i estima cap a manifestacions artístiques allunyades en el temps i l'espai. L'aprenentatge de la història de l'art permet endinsar-se en el funcionament de la societat, en els canvis i les resistències que estos poden generar en este àmbit, en les possibilitats de la

creativitat humana per a respondre a desafiaments vitals.

Des d'esta matèria també es promou el desenrotllament de les competències bàsiques en ciència i tecnologia per mitjà de la introducció als mètodes del coneixement científic, l'esperit crític, el raonament basat en evidències. També en la mesura que els avanços científics i tecnològics són objecte d'estudi, atés que són factors decisius del procés de creació artística i la seua funció social.

La naturalesa dels aprenentatges d'esta matèria està molt vinculada al desenrotllament de la competència en comunicació lingüística perquè subratlla la necessitat de comprendre textos orals i escrits, continus i discontinus (mapes històrics, infografies, línies de temps) presentats en diferents formats. El seu ús com a font d'informació promou habilitats com l'obtenció d'informació rellevant, interpretar-la o reflexionar sobre la seua estructura. L'anàlisi i comentari d'obres d'art requereix l'expressió a través de diversos tipus de textos lligada a l'elaboració de coneixement a través del diàleg, la comunicació d'idees i conclusions en què l'organització coherent de la informació, la seua adequació a la situació comunicativa o l'ús d'un lèxic adequat és important.

En esta línia, la competència digital és reforçada ja que gran part de l'obtenció, registre, interpretació i comunicació del coneixement sobre la història de l'art es fa a través de mitjans digitals, Internet i per mitjà de les TIC. El seu aprofitament en l'aprenentatge requereix el maneig responsable de diverses ferramentes i programes per a obtenir informació, filtrar-la de manera crítica, crear continguts, compartir-los i interactuar en la xarxa a través de xarxes socials i entorns virtuals d'aprenentatge.

Esta matèria ofereix moltes possibilitats per a desenrotllar la competència per a aprendre a aprendre, perquè potencia la reflexió sobre un mateix com a aprenent, sobre les estratègies que més s'ajusten als requeriments de la tasca i al seu grau de destresa. Especialment des del bloc inicial es tracten aspectes que configuren esta competència com el plantejament de preguntes, fer plànols, obtenir informació i avaluar-la. Així mateix, es promou la confiança en les seues possibilitats i la participació en situacions d'aprenentatge cooperatiu.

Finalment, contribueix a la competència de sentit de la iniciativa i esperit d'empresa al potenciar la seua progressiva autonomia en la presa de decisions i planificació d'actuacions, en la resolució de problemes sobre esta temàtica i a potenciar el seu sentit crític en la valoració de l'obra d'art i sentit de la responsabilitat cap al seu aprenentatge.

La selecció dels diferents tipus de continguts organitzats en blocs enfocats al desenrotllament de les competències bàsiques i la inclusió d'elements transversals té implicacions en la metodologia i en l'avaluació. Així, per a l'aprenentatge de la Història de l'Art és necessari promoure la participació de l'alumnat a través de la cooperació i el diàleg constant. A més, al potenciar l'aprenentatge basat en la indagació individual o col·lectiva s'afavorix la dita col·laboració i l'elaboració de projectes individuals i grupals.

L'aprenentatge competencial implica canvis profunds en els mètodes que hui predominen en les aules en l'ensenyança d'esta matèria. El plantejament metodològic ha de contribuir que els alumnes mobilitzen els seus recursos. Per a això és fonamental l'elecció de diferents models didàctics que proposen diversos ambients d'aprenentatge motivadors i encaminats a dur a terme pràctiques socials que donen sentit als dits aprenentatges i comprometen l'alumnat amb el seu aprenentatge.

La naturalesa d'esta matèria permet abordar els aprenentatges a partir del plantejament de projectes d'indagació col·lectiva, la resolució de problemes, l'estudi en profunditat d'obres, artistes o moviments o el debat sobre el sentit de l'art, la seua evolució o els processos creatius. Tots estos enfocaments afavorixen un aprenentatge situat i l'aprofitament de diversos contextos socials que permeten integrar aprenentatges no formals i la col·laboració amb la comunitat educativa. Resulta especialment rellevant per a esta matèria la realització de visites a museus, monuments o a llocs on l'alumne pugua enfrontar-se directament a les creacions artístiques i no limitar-se només a l'estudi de la seua reproducció gràfica. L'avaluació dels aprenentatges de caràcter competencial situa en primer pla l'ús de criteris. Estos al·ludixen a diverses situacions en què l'alumne ha d'utilitzar de manera integrada, per mitjà de diversos processos cognitius i afectius, els seus coneixements, habilitats i actituds i l'ús de diversos recursos en una sèrie de contextos-tipus, predominantment acadèmics, personals, socials i inclús professionals, que el docent haurà de seleccionar i

concretar en l'aula. També la seua redacció aporta detalls sobre la naturalesa d'execució (com, amb què, per a què, on, quan, etc.). És important recordar que els criteris estan configurats com un referent del progrés d'aprenentatge i, per a això, és important considerar els corresponents a l'assignatura de Geografia i Història en l'ESO i a la matèria d'Història del Món Contemporani. La complexitat de l'aprenentatge en Història de l'Art unit a l'enfocament competencial que se li dona fa necessari ampliar la varietat de procediments i instruments d'avaluació en combinació amb els criteris d'avaluació. L'ús de rúbriques, portafolis, llistes de comprovació, etc. proposen anar més enllà de la diversitat dels exàmens i integrar l'avaluació en el mateix procés d'aprenentatge.

Finalment, la conjunció dels elements del currículum està pensat per a atendre la diversitat en l'aula d'una manera inclusiva. Així, el currículum proposa diversos tipus de continguts i destaquen aquells que afavorixen l'aprenentatge basat en el pensament, la selecció de continguts rellevants per a entendre els canvis en les manifestacions artístiques en el temps i les seues múltiples connexions amb altres àmbits de l'activitat humana. Els enfocaments metodològics proposats afavorixen la participació i implicació de l'alumnat. Estos enfocaments inclouen i donen coherència l'ús de múltiples recursos, des de llibres fins a informació presentada a través de diversos formats i mitjans, les eixides per a conèixer de primera mà algunes obres d'art i a diferents procediments que poden afavorir distints estils d'aprenentatge. Tot això facilitarà l'atenció a la diversitat a l'aula, alhora que dota l'alumne d'una forma general d'actuar per a aprendre seguint una sèrie de passos inspirats en la racionalitat científica. Finalment, des de l'avaluació també s'afavorix l'atenció a la diversitat a partir del fet que els criteris adopten una seqüència progressiva i diferenciada que permet identificar els aprenentatges bàsics sobre els quals construir-ne els nous i que es proposen diversos instruments i procediments per a avaluar els diferents aprenentatges que ens aproximem a una avaluació autèntica.

Continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura d'Història de l'Art

Curs 2n Batxillerat

| Bloc 1: Continguts comuns a l'aprenentatge d'Història de l'Art. Curs 2n Batxillerat | | |
|--|---|---|
| Continguts | Criteris d'avaluació | Competències |
| <p>Estratègies per a definir problemes i formular preguntes i hipòtesis entorn dels canvis en el fet artístic, el seu significat, els factors que intervenen en el procés creatiu i el significat històric de les obres d'art. Aportació de solucions originals a estes qüestions.</p> <p>Estratègies per a l'elaboració de guions o plans per a indagar sobre fets i processos propis de la història de l'art.</p> <p>Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques.</p> <p>Procés estructurat de presa de decisions. Estimació d'oportunitats i riscos.</p> <p>Avaluació de processos i resultats. Valoració de l'error com a oportunitat.</p> <p>Ús de diversos procediments per a obtenir i registrar informació sobre fets historicoartístics a partir de fonts variades presentats en diferents llenguatges (verbal, audiovisual) pertanyents a diversos gèneres i obtinguts</p> | <p>BL1.1. Planificar la realització d'una indagació sobre l'evolució en la història del concepte d'art i dels objectes artístics, per mitjà de la formulació de problemes a partir de preguntes i hipòtesis i elaborar un pla ordenat i flexible d'accions, que facilite la selecció d'informació i recursos a partir de fonts diverses, l'organització del temps necessari i del treball individual i grupal de forma autònoma.</p> <p>BL1.2. Seleccionar i organitzar informació rellevant d'acord amb uns objectius previs sobre els factors de la producció artística a partir de diversos textos orals i escrits, continus i discontinus utilitzats com a fonts per mitjà de busques en biblioteques; visites a museus, monuments i altres llocs d'interés per a l'art; llocs d'Internet amb especial atenció als museus i</p> | <p>CAA SIEE</p> <p>CCL CD CAA</p> |

| | | |
|--|--|--|
| <p>per diversos mitjans com a ús de biblioteques, eixides de camp, visites a museus o Internet.</p> <p>Ús crític de buscadors en Internet: consideració de la qualitat, fiabilitat i biaix de les fonts.</p> <p>Classificació i ús crític de fonts d'informació. Procediments de citació de fonts.</p> <p>Ús d'estratègies de comprensió lectora i oral adequades al seu nivell.</p> <p>Foment de la lectura de textos divulgatius sobre temes relacionats amb la història de l'art: biografies d'artistes, etc.</p> <p>Ús de diversos procediments per a la classificació, organització, anàlisi i representació de la informació: esquemes, mapes conceptuals, taules i línies de temps.</p> <p>Ús de procediments d'anàlisi de diversos documents per a establir comparacions, identificar els canvis i continuïtats, les relacions de causalitat entre diversos fets artístics.</p> <p>Ús de ferramentes TIC per a organitzar (marcadors socials), interpretar la informació i crear continguts en diferents formats: textos, línies de temps, blog, wiki, web, presentació de diapositives, murals, pòsters, vídeo, debats, exposicions orals, etc.</p> <p>Ús d'entorns d'aprenentatge col·laboratiu.</p> <p>Habilitats de comunicació pròpies del seu nivell.</p> <p>Assumpció de distints rols en equips de treball.</p> <p>Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat.</p> <p>Tècniques d'escolta activa: parafrasejar, resumir.</p> <p>Diàleg igualitari.</p> <p>Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu.</p> <p>Imaginació i creativitat.</p> <p>Autoconeixement. Valoració de fortaleces i debilitats. Autoconcepte positiu.</p> <p>Proactivitat.</p> <p>Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat.</p> <p>Procés estructurat de presa de decisions.</p> | <p>visites virtuals i aplicar estratègies, segons el seu nivell, de busca, registre, selecció i organització de la informació i decidir si estes fonts són adequades, fiables, suficients i si tenen algun biaix per la seua procedència i context de creació.</p> <p>BL1.3. Interpretar i analitzar les dades, evidències i informació directament de l'obra d'art o presentades en forma d'imatges, gràfiques, diagrames, taules, mapes conceptuals o esquemes i evitar juís sobre el passat en termes exclusius dels valors del present.</p> <p>BL1.4. Comunicar de forma oral o per escrit el procés d'aprenentatge i els seus resultats per mitjà de textos corresponents a diversos gèneres, complir els requisits formals, l'adequació, la coherència i la correcció gramatical corresponent al seu nivell educatiu per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements, interactuar en diversos àmbits amb un llenguatge no discriminatori i utilitzar la terminologia conceptual adequada.</p> <p>BL1.5. Usar diferents ferramentes informàtiques per a buscar, seleccionar i emmagatzemar diversos documents, considerats com a fonts, de forma contrastada en mitjans digitals i col·laborar i comunicar-se per a elaborar continguts i interpretar-los compartint la informació en entorns virtuals d'aprenentatge i adoptar un comportament que previnga males pràctiques.</p> <p>BL1.6. Argumentar la necessitat de conservació del patrimoni artístic i cultural i de conèixer els criteris utilitzats per a la seua restauració aportant raons, fets i evidències sobre el valor social de les obres d'art, la seua consideració i conservació en la història, el paper de la normativa legal, de les institucions i dels mecenes i aplicar esta argumentació a casos concrets de conservació o restauració que siguen o hagen sigut objecte de debat social</p> <p>BL1.7. Organitzar un equip de treball distribuïnt responsabilitats i gestionant recursos perquè tots els seus membres participen i arriben a les</p> | <p>CCL CD CAA</p> <p>CCL CAA</p> <p>CD CCL</p> <p>CSC CEC</p> <p>CSC CAA</p> |
|--|--|--|

| | | |
|--|--|-------------------------|
| <p>Estratègies de pensament: pensament alternatiu, causal i conseqüencial, mitjans-fi, de perspectiva i alternatiu. Sentit crític i de la responsabilitat.</p> | <p>metes comunes, influir positivament en els altres i generar implicació en la tasca i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies actuant amb responsabilitat i sentit ètic.</p> <p>BL1.8. Gestionar de forma eficaç tasques o projectes, fer propostes creatives i confiar en les seues possibilitats, mostrar energia i entusiasme durant el seu desenrotllament, prendre decisions raonades assumint riscos i responsabilitzar-se de les pròpies accions i de les seues conseqüències.</p> <p>BL1.9. Buscar i seleccionar informació sobre entorns acadèmics i professionals vinculats amb la història de l'art i analitzar els coneixements, habilitats i competències necessàries per al seu desenrotllament i comparar-les amb les pròpies aptituds i interessos per a generar alternatives davant de la presa de decisions vocacional.</p> | <p>SIEE</p> <p>SIEE</p> |
|--|--|-------------------------|

| Bloc 2.: Arrels de l'art europeu: el llegat de l'art clàssic. Curs 2n Batxillerat | | |
|---|--|--|
| Continguts | Criteris d'avaluació | Competències |
| <p>Grècia i la creació del llenguatge clàssic. Principals manifestacions artístiques. Nocions d'orde i cànon. Evolució de l'art grec: l'hel·lenisme. La visió del classicisme a Roma. L'ús de models grecs i la innovació romana. L'art al servei del poder: arquitectura civil i religiosa, retrat, relleu històric, pintura i mosaic. El llegat artístic de la Hispània romana.</p> | <p>BL2.1. Reconèixer els canvis evolutius en els conceptes bàsics i els continguts semàntics de la producció artística utilitzant com a model obres de les cultures grega i romana i aplicar este coneixement a la selecció, classificació, anàlisi i interpretació de les obres d'art.</p> <p>BL2.2. Reconèixer els conceptes d'orde i cànon en les manifestacions artístiques clàssiques i en les posteriors, exemplificar amb obres d'art i altres documents la seua evolució i comprovar la influència formal i conceptual de l'art grec en els moviments artístics posteriors.</p> <p>BL2.3. Comparar la producció artística de Grècia i Roma tenint en compte el tipus d'obres, tècniques, formes i concepcions estètiques i explicar la correspondència entre els canvis en la producció artística i el context historicocultural (funció social de l'art i relació entre clients i artistes) a través de fonts diverses.</p> | <p>CEC CAA</p> <p>CEC</p> <p>CEC</p> |

| Bloc 3: El naixement de la tradició artística occidental: l'art medieval. Curs 2n Batxillerat | | |
|---|--|--|
| Continguts | Criteris d'avaluació | Competències |
| <p>L'aportació del cristianisme a l'arquitectura i la iconografia: edificacions; pintura i mosaic; Bizanci.</p> <p>Configuració i desenrotllament de l'art romànic: el preromànic a la península Ibèrica; esglésies i monestirs; la iconografia romànica; escultura i pintura; el camí de Sant Jaume. L'aportació del gòtic, expressió d'una cultura urbana: la catedral i l'arquitectura civil; escultura; catedrals mediterrànies. La llarga duració del gòtic a la península Ibèrica. Nocions d'asincronia i continuïtat.</p> <p>La pintura italiana i flamenca, origen de la pintura moderna.</p> | <p>BL3.1. Identificar les continuïtats i les novetats que es donen en l'art occidental entre els segles IV i XV (paleocristià, bizantí, preromànic, romànic, gòtic i hispanomusulmà) i establir els elements bàsics de l'evolució artística (les tècniques, les formes, els tipus d'obres, la utilitat i el valor simbòlic) per mitjà de la comparació i anàlisi d'obres i l'ús d'altres fonts textuals.</p> <p>BL3.2. Explicar les relacions entre les formes característiques, les tècniques utilitzades i el llenguatge simbòlic de les imatges i els espais arquitectònics de l'art medieval occidental (romànic i gòtic) amb el seu context històric i cultural prestant especial atenció a la producció a la península Ibèrica i destacar la funció social de l'art i les relacions entre artistes i clients utilitzant diverses fonts històriques.</p> <p>BL3.3. Reconèixer les innovacions de la pintura del segle XIV en el nord d'Itàlia (Giotto) i la del segle XV a Flandes (Van Eyck, El Bosch, Van der Weyden) com a resultat de les corresponents tradicions artístiques i com l'anunci d'alguns trets de la pintura moderna per mitjà de la comparació de l'obra d'estos artistes amb la pintura gòtica i argumentar el valor d'estes innovacions en la història de l'art.</p> | <p>CSC CEC</p> <p>CSC CEC</p> <p>CEC CAA</p> |

| Bloc 4: El desenrotllament i l'evolució de l'art europeu en el món modern. Curs 2n Batxillerat | | |
|---|---|--------------|
| Continguts | Criteris d'avaluació | Competències |
| <p>El Renaixement: origen i desenrotllament del nou llenguatge artístic: proporció i harmonia, perspectiva, referents clàssics, humanisme; Aportacions dels grans artistes del renaixement italià.</p> <p>El manierisme.</p> <p>La recepció de l'estètica renaixentista a la península Ibèrica.</p> | <p>BL4.1. Explicar els canvis i continuïtats que es donen en el llenguatge artístic des del segle XV fins al XVIII i detectar les modificacions que s'introdueixen en este període en el concepte d'art, la seua finalitat i les formes artístiques per mitjà d'esquemes o sistemes gràfics que permeten representar estos processos.</p> | <p>CEC</p> |

| | | |
|---|--|---------------------------------------|
| <p>El Barroc: unitat i diversitat, el llenguatge artístic al servici del poder civil i eclesiàstic; l'urbanisme, esglésies i palaus.</p> <p>El barroc hispànic. Urbanisme i arquitectura. Imatgeria barroca. L'aportació de la pintura espanyola: les grans figures del Segle d'Or.</p> <p>El segle XVIII: la pervivència del barroc; el refinament rococó.</p> <p>El desenrotllament del mercat de l'art: l'obra com a valor d'intercanvi; la posició social de l'artista; mecenes, antiquaris i col·leccionistes.</p> | <p>BL4.2. Situar en el seu context històric i social els estils artístics del període estudiat (renaixentista, manierista, barroc i rococó), classificar la producció artística a partir de les seues característiques formals i la destinació que es dóna a les obres d'art i detectar la diversitat de resultats i les influències encreuades que es produïxen.</p> <p>BL4.3. Destacar els canvis que es produïxen durant el període estudiat en la consideració social de l'art i dels artistes i exemplificar-los a través de la biografia d'alguns artistes significatius tenint en compte les modificacions en el procés creatiu (el paper dels mecenes, l'ús de coneixements científics i el treball intel·lectual) i la influència en el desenrotllament posterior de l'activitat artística.</p> | <p>CSC CEC</p> <p>CEC CSC</p> |
|---|--|---------------------------------------|

Bloc 5: El segle XIX: l'art d'un món en transformació. Curs 2n Batxillerat

| Continguts | Criteris d'avaluació | |
|--|--|---------------------------------------|
| <p>L'art de la Il·lustració a la revolució burgesa: La figura de Goya. Neoclassicisme i romanticisme.</p> <p>La revolució industrial i l'impacte en l'art: l'evolució i renovació del llenguatge artístic; el realisme; l'impressionisme; Rodin; el simbolisme: els postimpressionistes i el germen de les avantguardes del segle XX.</p> <p>Els nous materials en l'arquitectura. L'historicisme. El modernisme. L'Escola de Chicago. El naixement de l'urbanisme modern.</p> <p>El paper de les acadèmies i museus en la valoració de les obres d'art. El mercat de l'art: salons, galeries privades i marxants. La consideració social de l'artista i la seua obra.</p> | <p>BL5.1. Representar la continuïtat i les innovacions en el llenguatge artístic que es donen en el segle XIX per mitjà de l'elaboració de línies de temps o un altre sistema gràfic on es representen la seua duració, el moment de la creació de les obres més significatives, la seua sincronia o la seua asincronia i la seua simultaneïtat amb fets o processos històrics significatius i detectar les modificacions en els elements que el configuren (tema, volum, composició utilitat, color, materials...), les influències mútues entre les tendències artístiques del període i la relació amb el seu context històric.</p> <p>BL5.2. Argumentar el nou concepte d'obra d'art sorgit de la tensió entre tradició (concepte d'obra d'art, convencionalismes expressius) i innovació (nous materials i usos, modificació del codi lingüístic) i contrastar les raons, opinions i creacions dels partidaris de la tradició acadèmica i les dels que defenen les novetats en l'ús de materials i formes de llenguatge artístic per mitjà de l'anàlisi d'obres, textos i documents significatius (epistolaris, manifestos, crítiques d'art, etc.).</p> | <p>CSC CEC</p> <p>CSC CEC</p> |

| | | |
|--|--|------------|
| | BL5.3. Explicar les transformacions en l'activitat creadora dels artistes i en els interessos dels clients que es produïxen per l'aparició d'un nou mercat de l'art, els canvis en la consideració social de l'art i dels artistes, el seu procés d'aprenentatge de l'ofici i exemplificar-les fent referència a obres d'art, dades biogràfiques i esdeveniments rellevants. | CSC CEC |
|--|--|------------|

| Bloc 6: La ruptura de la tradició: l'art en la primera mitat del segle XX. Curs 2n Batxillerat | | |
|--|--|-------------------|
| Continguts | Criteris d'avaluació | Competències |
| <p>El fenomen de les avantguardes: fauvisme; cubisme; futurisme.</p> <p>Els moviments artístics fins a la II Guerra Mundial: tendències objectives, subjectives i utòpiques.</p> <p>Renovació del llenguatge arquitectònic: els nous materials, el funcionalisme.</p> <p>Ús d'estratègies per al debat. Elaboració d'arguments. Procediments de cita.</p> <p>Estratègies per a l'escolta activa.</p> | <p>BL6.1. Exemplificar l'evolució del llenguatge artístic en la primera mitat del S. XX i la seua relació amb el context històric en què es produïx i detectar les continuïtats, les aportacions rellevants de cada moviment artístic d'este període, les seues formes d'expressió més destacades i les influències que es donen entre estes a partir de l'anàlisi de documents i de l'elaboració de línies de temps que arregen la duració aproximada i de diagrames.</p> | CSC CEC |
| | <p>BL6.2. Debatre sobre les relacions que hi ha entre la producció artística i el paper que s'assigna a l'art en el model de societat que defenen els creadors o els clients, per mitjà de l'anàlisi d'algunes obres, biografies d'artistes, manifestos, textos teòrics i altres documents rellevants i constatar la seua influència en l'evolució de l'activitat artística.</p> | CSC CEC |
| | <p>BL6.3. Analitzar les distintes tendències i moviments artístics atenent la seua concepció de l'art (funcional, objectiu... o bé subjectiu, expressionista fantàstic, etc.) i a les seues formes de llenguatge (figuració, abstracció, etc.) a partir de documents i textos històrics, exemples d'obres d'art i plantilles que continguin criteris de classificació.</p> | CSC CEC CAA |

| Bloc 7: La universalització de l'art des de la segona mitat del segle XX. Curs 2n Batxillerat | | |
|---|----------------------|--------------|
| Continguts | Criteris d'avaluació | Competències |

| | | |
|--|--|-----------------------|
| <p>L'estil internacional en arquitectura i altres tendències: high tech, l'arquitectura postmoderna.</p> <p>Les arts plàstiques: de les segones avantguardes a la postmodernitat.</p> <p>Nous sistemes visuals: fotografia, cine i televisió, cartells, còmic.</p> <p>La combinació de llenguatges expressius. L'impacte de les noves tecnologies en la difusió i la creació artística.</p> <p>Art i cultura visual de masses.</p> | <p>BL7.1. Analitzar les novetats que introduïxen els moviments artístics de la segona mitat del segle XX, les relacions que tenen amb les formes expressives del període anterior i els nous usos a què es destinen les obres d'art i relacionar estos elements entre si i amb el seu context històric i cultural per mitjà de l'elaboració d'un esquema gràfic a partir de l'anàlisi d'obres d'art i documents obtinguts en Internet.</p> | <p>CSC</p> <p>CEC</p> |
| | <p>BL7.2. Inferir els efectes que tenen les noves tecnologies per a la creació artística i per a la difusió de l'art a partir de l'estudi i anàlisi de de textos i obres d'art.</p> | <p>CSC</p> <p>CEC</p> |
| | <p>BL7.3. Identificar el llenguatge expressiu particular en els productes audiovisuals (cine, televisió, còmic, cartells...) i en alguns objectes de la vida quotidiana (roba, útils domèstics, mobiliari urbà...) i exemplificar a partir de casos concrets l'aplicació dels llenguatges de les tendències artístiques estudiades.</p> | <p>CEC</p> |

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: competència comunicació lingüística.

CMCT: competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: competència digital.

CAA: competència aprendre a aprendre.

CSC: competències socials i cíviques.

SIEE: sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: consciència i expressions culturals.